

Studiewijzer Groeistage ... (vul hier de naam in van je vakdidactiek)

Wat?

In het opleidingsonderdeel groeistage breng je de leerinhouden uit de lessen vakdidactiek in de praktijk. Het opleidingsonderdeel omvat 6 studiepunten. Dit omvat 4 observaties, 15 stagelessen op je stageschool en het luik supervisie.

Tijdens je opleiding leg je twee Groeistages van elk 6 studiepunten af. De Groeistages sluiten aan bij de vakdidactiek(en) die je gekozen hebt. Als je slechts één vakdidactiek volgt, doe je twee Groeistages voor deze vakdidactiek.

De mentor op school staat in voor de dagelijkse stagebegeleiding. De vakdidacticus of de praktijkassistent brengt je tijdens je stage een lesbezoek. Je dient na je stage je stagemap in via Blackboard.

Wanneer?

Je groeistage loopt in het eerste of tweede semester (dit hangt af van de spreiding die je hebt voorzien van je opleidingsonderdelen over één of twee academiejaren). Je werkt de groeistage af voor 15 mei en dient het portfolio in op ten laatste ...

Benut eventueel de semestervakantie om al te starten met observaties of om je eerste stagelessen te geven. Daarnaast is er gelijktijdig met de krokusvakantie in het secundair onderwijs een lesvrije week van 3 tot en met 7 maart 2024. Deze periode kun je gebruiken om stagelessen voor te bereiden en portfolio's af te werken. De lesarme week van 10 tot en met 14 maart 2024 is ideaal om stagelessen te geven.

Je kan starten met een Groeistage indien je de

- opleidingsonderdelen 'Algemene Didactiek' en 'Oriënteringsstage' al hebt afgelegd;
- vakdidactiek voor de vakken die in de stage aanbod komen al heb afgelegd of gelijktijdig volgt.

1. Groeistage en supervisie

Tijdens de twee Groeistages staat je functioneren als vakleerkracht centraal, je krijgt leerkansen op klasniveau, voornamelijk in het regulier secundair onderwijs. De Groeistages zijn een vervolg op de Oriënteringsstage en de (intro-)vakdidactiek met oefenlessen. Bovendien zijn de theoretische concepten die werden aangeboden in de onderwijskundige opleidingsonderdelen een springplank naar de Groeistages. De ervaringen die je als toekomstig vakleerkracht opdoet tijdens de Groeistages worden uitgediept binnen 'Supervisie' (zie hieronder). Verder kunnen de ervaringen vanuit de Groeistages ook aan bod komen in de Masterproef en het Onderwijs- of Profileringsproject. Je dient de Groeistages dus te zien als de spil van de (vakdidactische) praktijkcomponent. Je domeinspecifieke, vakdidactische en onderwijskundige kennis zet je in om voor de klas een uitdagende leeromgeving te creëren.

De begeleiding op de stagescholen gebeurt door vakmentoren. In de praktijk zijn dat de vakleraren bij wie je als student lesgeeft. Vanuit de universiteit word je opgevolgd door de vakdidacticus en de praktijkassistenten. De Groeistage is een continuüm waarbij je in het begin sterk begeleid wordt en waarbij je daarna zelfstandiger optreedt naarmate de stage vordert. In overleg met je vakmentor krijg je de kans om ideeën voor de onderwijspraktijk te ontwikkelen en aan de realiteit te toetsen.

Supervisie vormt een onderdeel van de Groeistage, maar wordt afzonderlijk georganiseerd. Je komt samen in kleine groepen om praktijkervaringen te bespreken. Tijdens de supervisiesessies verwerf je door reflectie en analyse van praktijkervaringen inzicht in je persoonlijke professionele stijl en de opvattingen die daaraan ten grondslag liggen. Je bouwt aan je onderwijscompetentie door je professioneel zelfbewustzijn te expliciteren en door te zoeken naar alternatieve handelingswijzen. De praktijkervaringen uit elke stageles zijn relevant voor bespreking. Voor de praktische en inhoudelijke invulling van de Supervisie consulteer je de **aparte studiewijzer**.

Je wordt geïnformeerd over de Groeistage tijdens de eerste les vakdidactiek, je krijgt dan specifieke informatie over de precieze modaliteiten (bv. praktische afspraken over de stagebezoeken, afsluitende evaluatie van de stageperiode, etc.).

2. Inhoud en praktische informatie

2.1 Plannen van de stage

De stageplaatsen worden door de stagecoördinator toegekend in functie van de beschikbaarheid van stagescholen en een aantal eigen desiderata (bijvoorbeeld vervoersmogelijkheden) die je via het aanvraagformulier stageplanning ([Mobility Online](#)) bekend kan maken. Raadpleeg het [online vademecum](#) voor meer informatie.

Nadat je weet in welke scholen je de Groeistages zal lopen, maak je zelf afspraken met de scholen in kwestie. Doe dat **zo snel mogelijk**. Hou rekening met de volgende richtlijnen:

- Zorg dat je op de hoogte bent van alle taken die je tijdens je Groeistages moet vervullen en van de keuzemogelijkheden die je hebt.
- Meld je aan bij de mentor-coach van de school/scholengemeenschap en maak samen met hem/haar en de vakmentor(en) een planning op voor de stage. Je bepaalt dit dus in overleg met de school, rekening houdend met de mogelijkheden en wensen van de stageschool en de mentor(en). Je mag lessen geven in de tweede en de derde graad.
- Vul je **stageagenda** meteen in via Outlook 365 (zie [vademecum](#)). Lessen die niet minstens een week op voorhand zijn aangekondigd, gelden niet als stageles.
- Indien je stageplanning nog verandert op het laatste moment (bv. door afwezigheid van de vakmentor), breng dan je vakdidacticus en de praktijkassistenten dadelijk op de hoogte.
- Houd bij het plannen van je Groeistages rekening met de voorziene studietijd. Je moet bijvoorbeeld voldoende tijd voorzien voor de voorbereiding en de nazorg van de lessen. Let er dus op dat je de lessen goed spreidt: **maximaal 6 lessen per week** (en niet meer dan 2 lessen per dag).
- Observaties kun je uitvoeren voor de kerstvakantie. In de meeste modeltrajecten is dit gelijktijdig met de vakdidactiek en de oefenlessen. Als je klaar bent met de examens van de januarizittijd, kun je al dadelijk met je stage starten. Maak eventueel ook gebruik van de lesvrije week. Uiteraard worden alle stagelessen gepland in overleg met de school en de vakmentor.
- Je legt de Groeistages na elkaar af. Er is geen vaste volgorde.
- Je rondt (bij voorkeur) je Groeistage af **vóór 15 mei**.

2.2 Omvang van de stage

In elk stage moet je

- 4 lessen observeren (4 maal 3 uur studietijd);
- 15 lessen geven (gemiddeld 7 uur studietijd per les).

Je voert de 4 observaties uit bij de vakmentor(en) voor de start van je stagelessen.

Geef (bij voorkeur) nooit les aan een klasgroep wanneer je die niet op voorhand hebt geobserveerd.

Tijdens de Groeistages mag je maximum 5 lessen 2 keer geven en moet je minstens 10 originele lesvoorbereidingen maken. Voor bepaalde vakken zijn parallellessen onvermijdelijk. Bovendien kan het juist heel zinvol zijn om parallellessen te geven. Als de les de eerste keer niet goed meevalt, heb je bijvoorbeeld de gelegenheid om je voorbereiding of lesuitvoering bij te sturen. Of je kunt ervaren dat eenzelfde les in verschillende klassen heel anders kan uitvallen. Als je geen veranderingen in je lesvoorbereiding hoeft aan te brengen (of als er geen tijd is om dat te doen omdat de twee lessen snel op elkaar volgen), hoef je geen twee lesvoorbereidingen te maken. Het is echter heel waarschijnlijk dat je wel veranderingen zal willen/moeten aanbrengen. Daarom moet er tussen twee parallellessen voldoende tijd zitten opdat je kritisch zou nadenken over de verbeterpunten van je eerste les en zodat je voldoende tijd hebt om die verbeterpunten in je nieuwe lesvoorbereiding vorm te geven. Ook is het mogelijk dat het de vakmentor is die op basis van de ervaring met de eerste les beslist dat je een aangepaste lesvoorbereiding voor de parallelles moet maken of dat je de parallelles toch niet mag geven.

2.3 Formulieren

Alle formulieren die je tijdens je Groeistages nodig hebt, vind je terug via het [online vademecum](#):

- Observatieformulier
- Feedbackformulier les (voor mentor)
- Feedbackformulier-synthese (voor mentor)
- Lesvoorbereiding
- ...

De formulieren voor de vakmentoren moet je zelf aan hen bezorgen. Spreek met hen af of zij de formulieren in elektronische of papieren vorm (in voldoende exemplaren) wensen te ontvangen. Indien de vakmentor met een papieren versie wenst te werken, vraag dan na of de rubric ook telkens opnieuw moet worden afgeprint.

Vul de papieren formulieren zoveel mogelijk vooraf in (bijvoorbeeld je naam, vak, naam van de vakleerkracht/vakmentor, naam van de stagebegeleider, ...).

2.4 Observaties

De observaties laten je kennismaken met de klas(sen) waar je les zult geven en met de didactische aanpak van de vakmentor. Vraag vooraf informatie aan je vakmentor in verband met elke les die je zult observeren en bereid je erop voor (i.e. zoek het onderwerp op in het leerplan, bekijk het schoolboek al eens). Volg de les aandachtig en maak notities. Je vult slechts één observatieformulier in voor de vier observaties die je doet. Je kan verschillende kleuren gebruiken voor iedere les. Het is de bedoeling dat je per observatieles enkele rubrieken uit het formulier kiest (zie richtlijnen in het formulier) en vervolgens in functie daarvan gericht observeert bij je vakmentor. Het observatieformulier vul je meteen (deels) in tijdens de les, puntsgewijs. De vakmentor mag je formulier nalezen, maar hoeft dat niet te doen.

Geef (bij voorkeur) nooit les aan een klasgroep wanneer je die niet op voorhand hebt geobserveerd.

2.5 Stagelessen

Let op:

- *Je bent verplicht de planning van de observatielessen en de stagelessen in de **stageagenda** (Outlook 365 – zie aparte instructies vademecum) in te geven. Stagelessen die niet minstens één week van tevoren of fout zijn aangekondigd in de stageagenda, gelden niet als stageles.*
- *Wijzigingen in je stagerooster dien je in te geven in de stageagenda om te vermijden dat een stagebegeleider een nodeloze verplaatsing maakt. Indien een stageles door omstandigheden op het laatste moment niet kan doorgaan, verwittig je onmiddellijk de vakdidacticus en/of de stagecoördinator*

Je maakt voor elke les die je geeft een gedetailleerde lesvoorbereiding aan de hand van het lesvoorbereidingsformulier. Dit formulier is jouw leidraad en laat de vakmentor toe het verloop te volgen. Een goede lesvoorbereiding hoeft niet langer dan drie pagina's te zijn. Het is belangrijk dat je telkens noteert welke aandachtspunten uit de vorige les je meeneemt en waarop je extra zal inzetten tijdens de les die je zal geven (te vermelden bij 'beginsituatie'). Vraag aan de mentor wanneer hij/zij de lesvoorbereiding verwacht en wat te doen met suggesties op voorhand.

Zorg dat je minstens 15 minuten voor de start van de les op school aanwezig bent. Geef het definitieve lesvoorbereidingsformulier dan aan je vakmentor. Indien je het definitieve lesformulier niet bij je hebt, of je de les niet grondig hebt voorbereid, kan de vakmentor beslissen dat je de les niet mag geven. Zorg dat je beschikt over al het nodige materiaal (zoals kopieën, realia, ...).

Na elke les is er een bespreking met de vakmentor voorzien. De vakmentor vult voor elke les een Feedbackformulier-Les in en overhandigt dit aan jou.

De Groeistages moet je zien als een continuüm waarbij je in het begin sterk begeleid wordt en waarbij je gaandeweg zelfstandiger optreedt. In het begin word je nog intensief gevolgd door de vakmentor (en de stagebegeleider van de universiteit). Afhankelijk van je vorderingen zal de begeleiding sneller of minder snel afgebouwd worden. Indien jij er klaar voor bent en de mentor akkoord gaat, kunnen jullie er ook voor opteren dat je enkele lessen alleen geeft. Verwittig het vakdidactisch team hierover.

De vakmentor waarbij je de meeste lessen hebt gegeven, maakt op het einde van deze lessenreeks een globale evaluatie aan de hand van het Feedbackformulier-Synthese, in overleg met eventuele andere vakmentoren. Bezorg dit formulier goed op voorhand aan de vakmentor.

Zelf reflecteer je ook op de gegeven lessen en op de groei die je hebt doorgemaakt tijdens de Groeistage. Je kunt hierbij gebruikmaken van het Zelfevaluatieformulier. Concrete richtlijnen over de verwachte reflecties krijg je van je vakdidacticus.

2.7 Stagebezoek

Er worden twee stagebezoeken voorzien in de loop van elke Groeistage. In uitzonderlijke gevallen en indien nodig, kan je een extra stagebezoek krijgen. Bij een stagebezoek woont de stagebegeleider een les bij en heeft hij/zij achteraf een gesprek met jou, al dan niet samen met de vakmentor(en).

Een stagebezoek wordt steeds op voorhand aangekondigd en vindt plaats tijdens de tweede helft van de stage. De stagebegeleider komt kijken tijdens een gewone les en niet wanneer er bijvoorbeeld een deel van het lesuur wordt besteed aan een toets. Als student breng je zelf de vakmentor op de hoogte wanneer het stagebezoek zal plaatsvinden.

Spreek je vakdidacticus of het vakdidactisch team aan indien je als student zelf de nood ervaart aan een extra stagebezoek vanuit de opleiding.

2.8 Vademecum

Raadpleeg het [online vademecum](#) voor de aanvraag van de stageplaats, informatie over de stageagenda, de deontologische code, het stopzetten van de stage, etc.

2.9 Nummeren van lesvoorbereidingen

Voor lessen in dezelfde klas die in een blok van twee uur gegeven worden, hoef je maar één lesvoorbereiding te maken. Je nummert wel door op de lesvoorbereiding, bv. les 9 en 10.

2.10 Stopzetten Groeistage

Raadpleeg het vademecum om meer te weten over de procedure bij stopzetting van de stage. Ook geldt er een vaste procedure wanneer de opleiding beslist om de stage stop te zetten wegens falend functioneren van de student op de stageplek.

Indien een Groeistage wordt stopgezet, kunnen de reeds gegeven stagelessen niet meegenomen worden naar een volgend academiejaar. Bij herinschrijving voor de Groeistage moet de volledige Groeistage worden uitgevoerd. Met andere woorden: deeltijdse stage-uren kun je niet meenemen naar een volgend academiejaar.

3. Stagemap

Voor elk van beide Groeistages stel je een elektronische stagemap samen. Elke stagemap bevat volgende elementen:

1. Overzicht van geobserveerde lessen (geparafeerd door mentor)
2. Overzicht van gegeven lessen
3. Het observatieformulier
4. Lesvoorbereidingen en documentatie (bv. Lesmateriaal)
5. Feedbackformulier les

6. Feedbackformulier Synthese
7. Zelfevaluatieformulier: één eindreflectie
8. Leerlingenbevraging (facultatief)

4. Evaluatie

De evaluatie van de Groeistage gebeurt door de vakdidacticus, die zich baseert op de informatie van het stagebezoek, van de vakmentoren en van de student zelf. De vakdidacticus vormt zich een totaalbeeld op basis van alle beschikbare informatie. Elementen die in aanmerking komen bij deze evaluatie zijn:

- Beoordeling door de stagebegeleider(s) UAntwerpen: 40%
- Beoordeling door de vakmentor(en): 30%
- Kwaliteit stagemap, inclusief persoonlijke reflectie: 30%
- Eindoordeel voor supervisie: fail/pass

Beoordeling	Weging	Criteria
Beoordeling door stagebegeleiders UAntwerpen	40%	Je stage wordt geëvalueerd volgens de criteria van het officiële evaluatieformulier 'Feedbackformulier – Les' van de EduMa-opleiding. Daarin wordt gewerkt met onderstaande schaal. Bij elke (sub)onderdeel ontvang je bovendien gerichte feedback en het formulier wordt afgesloten met een conclusie waarin we je sterke punten én werkpunten op een rijtje zetten. Hierbij is oog voor: (1) vakdidactische competenties en (2) persoonlijkheidsaspecten en klasmanagement
Beoordeling door vakmentor(en)	30%	
Kwaliteit stagemap, inclusief persoonlijke reflectie	30%	De stagemap wordt geëvalueerd op volgende elementen: <ul style="list-style-type: none"> • de aanwezigheid van de gevraagde documenten; • de kwaliteit van de uitwerking; <ul style="list-style-type: none"> o Vormelijke criteria: bv. lengte, gebruik sjabloon, ... o Inhoudelijke criteria: bv. diepgang, kritisch, respecteren vakspecifieke afspraken lesvoorbereiding, reflectief, ..
Eindoordeel supervisie	Pass or fail	

Het is niet altijd mogelijk om tijdens de tweede zitting te herkansen voor de Groeistages. Herkansing is alleen mogelijk in de volgende gevallen:

- De onvoldoende voor de Groeistage(s) wordt vastgesteld tijdens de bijeenkomst van de examencommissie op het einde van het eerste semester. Dat kan alleen als je in het begin van het academiejaar aangegeven hebt dat je wil afstuderen na het eerste semester. Je kunt dan herkansen voor de Groeistage(s) tijdens het tweede semester. De nieuwe quotatie wordt dan behandeld op de samenkomst van de examencommissie in september.
- Soms kun je de onvoldoende voor de Groeistage(s) wegwerken zonder dat daarvoor een beroep gedaan hoeft te worden op een stageplaats, bijvoorbeeld als het enkel gaat over het vervolledigen van de stagemap.

Onvolledige dossiers kunnen niet als voldoende worden beoordeeld. Je kunt alleen punten krijgen voor het opleidingsonderdeel Groeistages als je stagemappen volledig in orde zijn.

5. Vakdidactische accenten (vul hier je eigen aandachtspunten aan, hieronder een voorbeeld)

Zelfreflectie en zelfevaluatie

- Als **zelfreflectie** na elke gegeven les geef je een antwoord op de vragen:
  - Wat is je opgevallen?
  - Wat wil je graag behouden? Waarom?
  - Wat wil je graag bijsturen? Waarom?
- Als globale **zelfevaluatie** na de gehele stage geef je een antwoord op de vragen:
  - Wat verliep goed? Wat verliep moeilijk?
  - Waar ga je verder mee aan de slag? Waarin wil je je nog meer verdiepen of bekwamen?
  - Wat is de belangrijkste les die je hebt geleerd tijdens de groeistage?
  - Wat is jouw visie op de kwaliteit van jouw stagelessen: sluit je je aan bij de feedback van de vakmentoren of denk je er anders over?
  - Wat wil je verder nog vertellen over de groeistage?

Neem tijdig contact op met de stagecel om ervoor te zorgen dat je een stageschool krijgt toegewezen. Bij zorgen of problemen contacteer je de stagecoördinator Ann Aerts ann.aerts@uantwerpen.be.

Informeer de docenten zo snel mogelijk over je stageplaats en je stagerooster via mail.

Indienen

- Indienen van de elektronische stagemap
  - als ZIP-bestand met mappenstructuur zoals weergegeven op de volgende dia
  - via Blackboard bij de cursus Groeistage VAKDIDACTIEK
  - Dien de opdracht op tijd in, precieze deadlines worden gecommuniceerd via Blackboard
  - Waar nodig scan je de documenten in om je stagemap te vervolledigen

STAGEMAP	Overzicht geobserveerde en gegeven lessen.docx		
OBSERVATIES	LES 1	Observatieformulier.docx	student
		Documentatiemateriaal.docx	student
	LES 2	Observatieformulier.docx	student
		Documentatiemateriaal.docx	student
	...		
LESSEN	LES 1	Lesvoorbereiding.docx	student
		Documentatiemateriaal.docx	student
		Feedbackformulier les.docx	vakmentor stageschool
		Zelfreflectie.docx	student
	LES 2	Lesvoorbereiding.docx	student
		Documentatiemateriaal.docx	student
		Feedbackformulier les.docx	vakmentor stageschool
		Zelfreflectie.docx	student
	...		
EVALUATIES	Feedbackformulier synthese.docx		vakmentor stageschool
	Zelfevaluatie.docx		student
	Stageverslag.docx		stagebegeleider UAntwerpen
	Leerlingenbevraging.docx		leerlingen stageschool